

mostra lo següent alberà de començaments del segle XIV, trobat en lo Arxiu de la Sèu de Barcelona:

“Deveu senyer, per mige lliura de salsa mòlta, fine, que prenguéu adel mes da deymbre m. ccc et vj ... vij. diners. Deveu per sales ha vj gortés (quarters) da vi de que fes clereya ... xv. sous. Deveu per xj lliures de mel a raó de iiij diners la lliura ... iij sous viij. diners. Deveu per CC neules ... iiij sous. son una lliura x. sous ij. diners”.

En lo revers del alberà hi ha la nota: “Albarà del honrat senyer en Berenguer Morey”.

No es meravella que'ls apotecaris venguessin neules com consta en lo alberà precedent: lo que's estrany es que volguessen tenir la exclusiva de vendreles, tant es axí que, quan alguns pretingueren ferlos concurrència, aquesta els fou prohibida per una ordinació obertament favorable als especiers: “mes que algú no gos parar obrador de apotecaria si primer no haurá practicat per temps de viij anys e que algú no gos molre species sino ab mortar de coure e que algú no puixe fer neules sino especier tenint casa en Barchinona” (1).

Los rebuts dels especiers no tenien pas sempre la forma simplista y casolana del que havem copiat suara car a voltes per necessitats juridiques revestien mes solemnitat y adhuch la refermaven ab lo signe notarial, avalant l'acte testimonis expressament cridats y redactantlos en la llengua de cerimonia. Encara que sia del inici de la centuria XIV^a ne donarà una idea aquest document del qual donch transllat, existent en lo mateix Arxiu Catedral: “*Diversorum* c 191 n.º 551 - capça 33.”:

“*Sit omnibus notum: Quod ego Petrus de co-
lellis apothecarius et civis barchinone confiteor et
recognosco vobis Berengario de nogaria canonico
barchinone et Raimundo de podiolo et Jacobi
Martini clericis manumissoribus testamenti Ma-
gistri Guilelmi de colellis quondam canonici bar-
chinone quod solvistis mihi Quadraginta solidos
monete barchinone de terno quos dictus Magister
Guilelmus de colellis quondam mihi deberat ratio-
ne xiruporum et electuariorum et emplastrorum
et medicinarum que a me emit et habuit dictus*

*magister Guilelmus de colellis in infirmitatibus
suis. Unde renunciando excepcioni non numerate
et non solute pecunie et omni alii juri et con-
suetudini pro me facientibus facio vobis de pre-
dictis Quadraginta solidos a vobis michi solutos
bonum et perpetuum finem et pacto de non pe-
tendo sicut melius dici potest et intelligi ad ves-
trum salvamentum et bonum intellectum. Actum
est hoc sexto decimo Kalendas Julii (16 de Juny)
Anno domini Millesimo trecentesimo quinto. Sig.
+ num Petri de colellis predicti qui hoc laudo et
firmo.*

*Testes huius rei sunt Petrus de fonte clericus
et Petrus senglada. Sig. + num Petri Marcii not.
publici barchinone qui hec scribi fecit et clausit
die et anno quo supra”.*

Severíssimes ordinacions prohibien els apotecaris vendre o donar substancies toxiques sens prescripció facultativa, condicionant la entrega llur y obligantlos a tenirles guardades sota clau, incontinent los qui no ho complien en greu responsabilitat:

“nengun Especier ne sa muller ne negun misatge (dependent) seu ne negun mercader o altre persona de qualque estament o condició sie, no gos de die ne de nit, palesament o amagada, vendre o donar ne liurar a neguna persona Rialgar ne altres coses verinoses o qui haien si verí, si donchs nou feyen a metges o a altres personas quin haguessen mester per metra ho en medecina, ab que la persona qui ho vendrà eu liurarà sie e haje a esser present con ho metrà en la dita medecina. E qui contrefarà serà penjat sens tota mercè”.

“*Item: que tot especiaire e mercader e altre persona qui haia de present o haurá daquiavant Rialgar o altres coses verinoses o qui haien verí queu haien a tenir dins tanchadura la qual sie tanchade ab clau, a tolre avinentese que done, ne misatge non puxe vendre ne donar ne liurar sino axi com dit es segons la ordinació damunt dita, sots ban de D. solidos per cascuna vegade que contrefaç” (1).*

Tampoch y al igual que'l rejalgat o arsenich, els era permés tenir lliurament herba de ballesta, també coneguda ab los noms d'herba ballestera y herba del ballester, de la qual n'exia el tòxich pera verinar les sagetes, los viratons y els qua-

(1) Arx. Ant. Mun. Rub. Ord.

(1) Arx. Ant. Mun. Libre d'Ordinacions del any 1372.